№ 309.
D. 30. Grudnia.
PIĄTEK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zgon Delfina Franc: Syna Marji Leszczyńskiej 1765.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Urząd Municypalny M.. S. Warszawy
Zawiadamia Kontrybuentów miasta *Warszawy* i Przedmieścia *Pragi*, iż pobor Podatków *Offiary* i *Szarwarku* w dniu 3 nadchodzącego miesiąca Stycznia w exakcji miejskiej Podatków Skarbowych w Ratuszu Głównym rozpoczyna się i ciągle przez cały miesiąc codziennie wyiąwszy święta, od godziny 8 zrana do 1 z południa odbywać się będzie. Kto więc z Kontrybuentów w powyższym przeciągu z przypadaiącej od niego należytości nieuiści się, zaraz z dniem 1m Lutego r. b. kary exekucyjne opłacać znaglony będzie.— w *Warszawie* d. 29 Grud: 1825 r.— Radca St. Prezy: *Woyda.* — Sekretarz Jlny G. *Jahołkowski.*

Urząd Municypalny M.S. Warszawy.
W skutek Reskryptu *Kommissji Rzą: Spraw Wewnętrz: i Policji* z dnia 20 Grudnia r: b: podaie niniejszem do wiadomości Publicznej, iż JP. *Czaki* Adjunkt Budowniczy przy Kommissji Rządo: Spraw Wewnę: i Policji należy do rzędu *Budowniczych Rządowych*, którym praktykowanie w Mieście Stołecznem Warszawie Reskryptem Komis: Rzą: Spraw Wewnęt: i Policji z dnia 11 Grud: 1824 wydanym, przez Pisma publiczne ogłoszonym, dozwolonem zostało. — w *Warszawie d.* 27 *Grudnia* 1825. Wice-Prezydent *Lubowidzki. Gaiewski.*

w Księgarni *Józefa Pukszty* przy ulicy S. Jańskiej Nr 21, sprzedaią się Bilety na *Nowy Rok*, w różnych kolorach, z napisami *Powinszowanie Nowego Roku*; sztuka gr. 5. Białych tuzin gr: 12, białych złoconych tuzin zł: 1, białych drukowanych bez złocenia gr: 15, białych weli: druko: bez złoc: gr: 20, kolorowych druk: bez złoc: gr: 20.—w Tejże Księgarni iest do nabycia wyszły *Skorowidz do Dziennika Praw* Tomu 7. 8. i 9. Cena zło: 4.

Nowa *Kaligrafja*, czyli Wzory Pism polskich, francuzkich, rossyjskich, niemieckich i gotskich, ułożona i litografowana przez *Alex: Zakrzewskiego*, przedaie się po zł: 5, w Składzie A. *Brzeziny* przy ulicy Miodowej.

Po kilku dniach słotnych, dziś zimna stopni 4. — Wysokość wody na *Wiśle* oddawna w iednym stanie.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

z *Hydry* d, 22 Paźdz: Pan *Dofenil* Dowódca francuzkiej Korwety *Wiktorja*, odebrał zlecenie od Wice Admirała franc: *Rygni*, aby wybadał, czyli iaki okręt francuzki strzelił do statku palnego *Kanarysa*, gdy ten znajdował się w porcie *Alexandrji*; w tymże zamiarze wysłał ten Wice Admirał Galjotę *Estafetę* do Admirała Greckiego *Kanarysa*. Pan *Rygni* gani podobne postępowanie Dowódców okrętów francuz: uważaiąc takowe za nadwerężenie neutralności, iaką przyiął Rząd francuzki w czasie wypadkow *Greckich* w *Lewancie*. Kapitanowie okrętów *Greckich*, *Tombazy* i *Kirycy*, którzy znajdowali się z *Kanarysem* w czasie wyprawy do portu *Alexan-*

drji podali Panu *Dofenil* swoie świadectwa na piśmie, w których zapewniaią, iż w czasie gdy ich okręty czyniły obroty zewnątrz portu *Alexandrji*, strzelano 4 razy do nich, i że *Kanaris* im wtenczas oświadczył iż te wystrzały dane były z okrętów *Francuzkich*.— Donoszą z *Napoli di Romanja* d, 11 Paźdz: że *Jbrahim Basza* powracaiąc z *Mistry* spotkał się z korpusem *Greckim* składaiącym się z 2,000 Ludzi, którym znany *Nikitas* dowodził i osadził nim tameczną drogę, bitwa między *Turkami* i *Grekami* była krwawa, nakoniec zakończyła się pomyślnie na stronę *Greków*, 200 *Arabów* zabito na placu, a nierównie więcej iest ranionych i wziętych w niewolę przez *Greków*. Przy tem zdarzeniu otrzymało wolność przeszło 200 Kobiet *Greckich* wraz z dziećmi, które *Jbrahim* prowadził z sobą, niemniej zdobyli *Grecy* na *Turkach* 2 armaty, i znaczną ilość bydła.—Wyrachowano że *Jbrahim* wczasie swego dowództwa, iuż utracił 6,000 Ludzi z wojska *Muzułmańskiego*.—Poseł *Angielski* P. *Stratfort Kanning* co chwila iest spodziewany w *Stambule*. — Walna bitwa morska której się spodziewaią, zapewne nastąpi między Flottą *Grecką* a *Kapudanem Baszą*; ieśli się powiedzie *Grekom*, to wszelkie usiłowania *Jbrahima Baszy* albo doznaią znacznego oporu, albo zupełnie zniszczone zostaną. — *Grecy* ciągle odbieraią zasiłki tak w pieniądzach iako też w broni, od swych przyiaciół będących w *Anglji* i *Francji*. — (w Niektórych gazetach *Londyńskich* umieszczony iest długi list P: *Emerson* Aienta Komitetu *Greckiego*, w którym dowodzi że rozmaite dotąd rozgłaszane wieści i umieszczane w gazetach różnych kraiów, tak o zwycięztwach *Greków* iakoteż o klęskach *Jbrahima* są bardzo niepewne, a nowiny o Tryumfach bardziej zaszkodziły niż pomagały *Grekom*; iednak sprawa *Greków* nie iest tak zła aby sądzić można że zbliża się do upadku. Potrzeba najbardziej *Grekom* dobrej rady i pomocy Ludzi obdarzonych rozumem i prawdziwemi talentami. Niech zniszczą nadużycia, niech rozsądnie będą użyte zasiłki dawane przez przyiacioł, a *Grecja* niezawodnie uczyni zadość wszelkim nadzieiom tych wszystkich którzy iej życzą najpomyślniejszego skutku.) z *Paryża*.

Xże *Duras* iadąc wieczorem w *Paryżu* nad brzegiem *Sekwany* przy moście *Jena*, przez nieostrożność stangreta został z karetą przewrócony, Stangret natychmiast żyć przestał, a Xiążę i iego Lokaj osobliwszem szczęściem są ocaleni. — Niedawno w *Paryżu* w *Pale roial* wśród dnia i przy licznie zebranej publiczności, zabito *Wexlarza* w iegoż sklepie. — w Pamiętnikach wychodzących w *Bordo* znajduie się opis szczególnego wypadku. „w *Barcelonie* pewna Kobieta porodziła nieżywe dziecko, które według zdania Lekarzy miało znajdować się przez 9 lat w żywocie macierzyńskim! Na wyspie *Gwadelupie* porodziła Kobieta Dziecko które miało oczy zupełnie podobne do *cyferblatu*; utrzymuią że ten szczególny wypadek z tąd pochodzi, iż taż kobieta na kilka dni przed połogiem nic bardziej nie pragnęła iak posiadać *zegarek kieszonkowy*.“ — z Okolic wyższego *Renu* zjeżdżało się wiele osób na Missją do *Strasburga* gdzie odprawiono przez przybyłych *Misjonarzy* pierwszy raz publiczne nabożeństwo Podniesienia K r z y ż a S: i Processją na placu mustry, niedaleko Pałacu Królewskiego.—Żona zmarłego Jenerała *Foy* iest *Niemka*, rodem z *Moguncji*, iej Ojciec iest Pan *Daniels* były Professor Uniwersytetu *Trewirskiego*, a teraz Prezydent tamecznego Sądu. — w Jednem z miast *Francuzkich* odbywa się teraz sprawa o zabójstwo, bardzo podobna do tej w której *Fualdes* grał pierwszą

rolę, nawet należy do tej sprawy iakaś Kobieta a iej stan przypomina Panią *Manson*. — We wszystkich Koszarach dla żołnierzy *Francuzkich* będą teraz łóżka *żelazne*. — Jenerał *Fawero* przyiaciel Jenerała *Foy*, w krótce po iego zgonie także rozstał się z tym światem. — w *Paryżu* na *Nowy rok* każda osoba spodziewa się otrzymać podarunek od krewnych, przyiacioł i znaiomych, i nawzaiem obdarza tych od których iest obdarzoną. Sklepy kupieckie, księgarskie itp. maią przez to niezmierny odbyt. Jest w tej stolicy kilkaset osób które tylko z tego żyią, że przez cały rok wynajduią co raz nowe koncepta na podarunki noworoczne; dostarczaią tych konceptów malarzom, introligatorom, drukarzom, cukiernikom, bronzownikom, modniarkom, etc. i za każdy koncept otrzymuią wynadgrodzenie, które im musi wystarczyć aż do następnego nowego roku. —

z *Niemiec*.

w Mieście Niderlandzkiem *Mons* całkowicie zgorzały *Koszary*. — Sąd prowincji *Flandrji* skazał na dożywotnie więzienie kilku *Notarjuszów* za fałszowanie świadectw. — Kommisja utworzona w *Amszterdamie* dla wspierania *Greków*, znowu wydała odezwę zachęcaiąc do składek. — z *Rzymu* donoszą pod dniem 2 b: m: że **Ojciec** S: uczuwszy się być nieco zdrowszym, natychmiast ponowił swe zwykłe prace, i dał posłuchanie Ambasadorowi *Francuzkiemu*, i innym znakomitym osobom. — Wszelkie urządzenia wydane względem *Żydów* mieszkaiących w *Rzymie*, są niezwłocznie przyprowadzane do skutku. — Gazety *Londyńskie* donoszą że Dom który był wystawiony na wyspie S. *Heleny* dla *Napoleona*, bliskim iest upadku, część iego obrócono na stajnią. — Wyborny Aktor Angielski *Kean*, za znany romans, źle widziany od publiczności w swej oiczyznie, udał się do *Ameryki*, i wystąpił w *Nowym Jorku* na scenie; lecz i tam doznał podobnegoż losu; zamyśla teraz udać się do *Bostonu*. — Bardzo smutne dochodzą wieści o zniszczeniach brzegów nadmorskich w *Danji* przez burze i orkany w końcu zeszłego i napoczątku bieżącego miesiąca zrządzonych. Kilkanaście okrętów zatonęło, tyleż iest uszkodzonych, przyczem wiele Ludzi postradało życie. — Rzeźbiarz Berliński *Rauch* oprócz posągu Króla *Bawarskiego Maxymiljana*, rozpocznie pracować nad pomnikiem który miasto *Frankfort* wzniesie Poecie *Getemu*. — w Sądzie miejskim w *Londynie*, odbywa się teraz proces, czy Syn ochrzczonego *Żyda* (urodzony iako *Chrześcjanin*) może należeć do *cechu*?. — D. 4 b. m. w *Manszester* rzeka nagle zaczęła wciskać się pod domy stoiące nad samym brzegiem tejże rzeki; szczęściem mieszkańcy tych domów przewiduiąc dalsze nieszczęście, opuścili swe siedliska, poczem z okropnym łoskotem obaliło się w rzekę 18 domów. — w *Anglji* w różnych miejscach robotnicy w rękodzielniach, znowu wzniecili zaburzenie, szczególniej w *Wooten* popsuli warsztaty i napastowali nietylko swych zwierzchników, lecz kogo tylko ujrzeli. w Fabryce P. *Neal* przyszło do walki, strzelano i nastąpił krwi rozlew, ledwie znaczny oddział *Ułanów* zdołał uśmierzyć biiących się zapalczywie. — Niedawno w obec Xięcia *Welingtona* czyniono doświadczenie *wystrzałów parnych*, a najprzód kulami armatnemi, które przeszyły na wylot iedenaście bali dębowych na cal ieden za drugim stoiących; również kule przeszywały blachę żelazną na cal grubą. Wystrzały parne wydaią huk podobny do prochowych. —

Wyszedł z druku ostatni Numer Bibljoteki Polskiej na rok 1825. Znajduią się w nim, Wyprawa rycerzy francuzkich przeciw Turkom w r: 1396, z dzieła Pana de Barante, (dokończenie.) Stan Szkól w Nowym Jorku. O dziele P. Eschewege o Brezylji. Towarzystwo dobroczynności w Bruxelli. Aryman wiersz Walter-

Skotta. Dumanie do Laury. Lista do Wydawców o tłómaczeniu poezji Kropińskiego Emrod, na wiersz francuzki, umieszczonem w Nrze 3 Dziennika Warszawski: Recenzja Kroniki Prokosza, wydanej przez Kownackiego,Redakcją oświadcza że pismo to i dalej wychodzić będzie. Ogłaszaiąc Prenumeratę na rok na stępny umieściła za przykładem naukowych zagranicznych dzienników, zdanie sprawy z całorocznych czynności swoich. Wyraża w niem: że za powstaniem w r. 1825 dwóch pism, Pamiętnika Naukowego i Dziennika Warszaw:, z których pierwszy objął z umiejętności a drugi obszerniejsze naukowe rozprawy, ograniczyła się naobznajmianiu czytelników z nowemi dziełami tak w kraiu iak zagranicą wychodzącemi, daiąc ich zarys wyciągi lub recenzje; na udzielaniu wiadomości o instytutach i towarzystwach dobro ludzkości na celu maiących, których zaprowadzenie w kraiu naszym użytecznem staćby się mogło; na ogłaszaniu zabytków z dawnej literatury Polskiej; tudzież na wiadomościach o rzeczach kraiowych,o ile będzie miała sposobność i możność ich zebrania i o ile w tym przedmiocie nieuprzedzą iej pisma częściej wychodzące. w Bibljotece z r 1825, znajduią się wypisy lub recenzje z 36 dzieł Polskich wydanych w 1824 i 25, z 10ciu polskich dawnych i mało znanych, a z 21 zagranicznych; prócz innych szczegółowych artykułów.Tłómaczeń a zwłaszcza z francuzkiego, nie wyrzeka się Redakcja;albowiem literatura francuzka na tak pięknym teraz zostaie stopniu, pisarze tego narodu, o tyle z dawną popularnością i iasnością umieli połączyć gruntowność Anglików i Niemców, że błędem byłoby zamykać sobie tak przyiemne i pożyteczne źródło; że kiedy narody niezaprzeczenie wyżej od nas w zawodzie naukowym stoiące, nie tylko nie pogardzaią płodami innych kraiów, lecz ie chciwie na swój ięzyk przenoszą i o nich w swoich dziennikach daią wiadomość, śmieszną byłoby rzeczą abyśmy chcieli wyrzekać się wszelkich związków naukowych z obcemi narodami. Przeciwnie Redakcja Bibljoteki tego iest zdania, że udzielanie wiadomości o stanie oświaty innych narodów, iest iednym z obowiązków pisma perjodycznego, gdyż przez takowe to wzaiemne naukowe stosunki wzmaga się powszechna cywilizacja, a najlepszym dowodem tej prawdy ieżeliby w czyich oczach dowodzenia potrzebowała, iest wziętość Bulletynu powszechnego nauk i umiejętności wydawanego w Paryżu przez Barona Ferrusac i podobnych mu dzienników.— Cena Bibljoteki Pol: i objętość pisma pozostaie też sama, Kwartalnie w Warszawie złpo: 12, na Prowincji zło: 15. Wszelkie pisma odpowiednie celowi Bibljoteki tak oryginalne iak tłomaczone, franco do Księgarni Gliksberga przesłane, Redakcja przyjmie z wdzięcznością.

DONIESIENIA.

Ktoby sobie zechciał nabyć z wolnej ręki za pomierną cenę rzeczy używanych; iako to: Kanapę, Krzesła, Lustra, Zegar, Stoły, Łóżka, Biórko, Xiążek prawnych, zechce się udać na ulicę Przyrynek i Nowego Miasta pod Nr 1885 na 2 piętro.

Pewna osoba życzy sobie nabyć Kocz dwumiestny Warszawski lub Wiedeński, nie nowy, ale iednak niezbyt zużywany, tak, iżby mógł być użyty do podróży. Zgłosi do domu Nr 2193 przy ulicy Muranów.

☞ w Sklepie przy ulicy Gełębiej czyli Nowomiejskiej Nr: 177, nabyć można rozmaitych naczyń faiansowych, iako to: Filiżanek, Garnuszków, Czajników, Imbryczków etc: z fabryki Kraiowej Częstochowskiej; tudzież tamże wyprzedaią się z wolnej ręki rozmaite Książki w wszelkich ięzykach, a mianowicie Niemieckie Lekarskie.

Osoba prywatna mieszkaiąca przy ulicy Piwnej pod Nr 100 na 1m piętrze od podwurza; życzy sobie przyiąć kilka osób na stół od 1go Stycznia za pomierną cenę, osoby życzące sobie zechcą się zgłosić pod warunkiem aby każden naprzód zapłacił, co się tyczy w dogodności zaręcza każdemu.

Uwiadamia Szano: Publicz: iż w kontynuacji Licytacji w Warszawie pod Nr 317 w Rynku Nowego Miasta, dnia 3 Stycznia 1826 i dni następnych od godziny 2 z południa, sprzedawane będą przez publiczną licytacją Firanki pokoiowe z frandzlą iedwabną, Szafki za szkłem na Ryzyko, Medale złote i srebrne, Marmury, Stoliki, Obrazy, Porcelana i inne przedmioty, w zbiorze tym znajduiące się, za gotowe pieniądze. Sta: *Modzelewski* K.

Franciszek Tomasini na mocy upoważnienia Kommis: Rząd: W. R. i O. Publicznego daty 21 Listopada r.b. podejmuie się utrzymywać młodzież iuż do szkół publicznych uczęszczaiącą, lub nauki rozpoczynaiącą pierwiastkowo, i do szkół wyższych sposobiącą się, dla której prócz wszelkich wygod domowych i dozoru przezemnie samego lekcje ięzyka Francuzkiego będą dawane, a przez przyięte osoby kwalifikowane, inne nauki, stosowne do planu Szkólnego, oraz i potrzebne korepetycje Szkólne. Życzący, bliższą powziąść w tej mierze wiadomość, zechcą zgłosić się pod Nr 2766 przy ulicy Oboźnej.

Nadszedł świeży transport Kawjoru Astrachańskiego do domu po XX. Paulinach, który sprzedawany będzie za pomierną cenę. — Jakób Krylów.